

Uchwała Nr SO-8/0954/170/2021

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 23 kwietnia 2021 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2021 roku, ze zm., w składzie:

Przewodniczący: Leszek Maciejewski
Członkowie: Renata Konowatek
Zofia Ligocka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną z uwagą

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2020 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Ostrowite Nr 20/2020 z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2020 rok i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego oraz sprawozdaniem rocznym z wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej w Ostrowitem w dniu 31 marca 2021 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2020 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
- prognozowane dochody budżetu w wysokości 28.763.483,77 zł, zrealizowano w kwocie 30.309.067,24 zł, co stanowi 105,37% planu, z tego: dochody bieżące – 25.076.540,36 zł, co stanowi 96,31% planu i dochody majątkowe – 5.232.526,88 zł, co stanowi 191,91% planu;
 - planowane wydatki budżetu w wysokości 35.330.717,32 zł, zrealizowano w kwocie 32.965.470,37 zł, co stanowi 93,31% planu, z tego: wydatki bieżące – 24.535.341,64 zł, co stanowi 93,31% planu i wydatki majątkowe – 8.430.128,73 zł, co stanowi 93,28% planu.

Budżet roku 2020 zamknął się deficytem w kwocie 2.656.403,13 zł, przy planowanym w wysokości 6.567.233,55 zł. Deficyt budżetu zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS (korekta nr 3) sfinansowany został środkami z kredytów i pożyczek oraz z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2020 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 541.198,72 zł przy planowanej wielkości ujemnej wynoszącej (-) 256.372,51 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowiący, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

- Przychody budżetu wyniosły 7.160.215,71 zł (z tego: przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym /§952/ w kwocie 3.809.320,00zł oraz przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy /§950/ w kwocie 3.350.895,71 zł), natomiast rozchody budżetu wyniosły 476.000,00 zł (rozchody na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów /§992/). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku (korekta nr 3).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych w wysokości 9.743.320,00 zł, co stanowi 32,15% zrealizowanych dochodów budżetu. Spłata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 591.557,14 zł, co stanowi 1,95% wykonanych dochodów budżetu i jest niższa od maksymalnego dopuszczalnego limitu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

- W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono kwoty planowanych i zrealizowanych dochodów oraz wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) z wyodrębnieniem zadań bieżących i majątkowych. W oddzielnych tabelach przedstawiono plan i wykonanie dochodów wg źródeł ich powstania, realizację wydatków inwestycyjnych, realizację dotacji udzielonych z budżetu gminy, a także realizację wydatków w ramach funduszu sołectkiego.

W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informację o realizacji dochodów z poszczególnych źródeł, w tym dochodów z podatków i opłat, dochodów z majątku, dotacji i subwencji. Przedstawił skutki udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów.

W części odnoszącej się do wydatków, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, Wójt zamieścił objaśnienia dotyczące wykonania grup wydatków, w tym wydatków majątkowych. Ponadto omówił przychody i rozchody budżetu, a także przedstawił poziom zadłużenia Gminy.

- W sprawozdaniu Wójt poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych, jakie wystąpiły na koniec roku budżetowego w wysokości 728.871,44 zł oraz o braku zobowiązań wymagalnych (str. 3 części opisowej sprawozdania).
- Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują znaczących przekroczeń planowanych w budżecie wydatków.
- W sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia wydatków z tytułu odsetek od zwracanych dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w § 4560 w rozdz. 01010 i rozdz. 85506. Odniesiono się również do wydatków z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat w § 4570 w rozdz. 70523. Wójt poinformował, że poniesiono wydatki w związku z wypłatą odszkodowań związanych z wykupem gruntów w § 459 w rozdz. 70005 (str. 12, 14, 17, 28 sprawozdania).
- W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska dz. 900 rozdz. 90019 §0690 w wysokości 8.981,71 zł i dz. 900 rozdz. 90026 § 2460 w kwocie 72.359,53 zł oraz poinformowano o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienione w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25,29,31,32 i 38-42 wyżej cytowanej ustawy. Z informacji zamieszczonych na stronie 34 części opisowej sprawozdania wynika, że ze środków pochodzących z tytułu kar i odszkodowań dokonano wydatków m.in. na: dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest (strona 33 i 34 sprawozdania).
- Z opiniowanego sprawozdania wynika, że wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz ze zwrotami kosztów upomnień, odsetkami, zwrotami z lat ubiegłych oraz wpływami z dywidend wyniosły 758.237,25 zł (dochody wykonane w rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami/ w §§ 0490, 0640, 0740, 0910, 1510), natomiast wydatki

na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono w wysokości 883.196,95 zł (rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami/). Z powyższego wynika zatem, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat nie pokrywają w całości wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6r ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010). Należy zauważyć, że zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2020 roku – 88.652,73 zł, a zobowiązania niewymagalne związane z gospodarką odpadami – 2.524,41 zł i dotyczą: naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2020 rok wraz z pochodnymi wypłacanego w I kwartale 2021 roku.

W sprawozdaniu nie zamieszczono żadnych bliższych objaśnień dot. poniesionych wydatków, w tym nie poinformowano, czy w gminie utworzono punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz czy ponoszono wydatki na jego utrzymanie, jakie poniesiono wydatki na odbiór i transport odpadów, a jakie na ich zagospodarowanie.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, z późn. zm.) w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami. Zatem w odniesieniu do wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wymogi określone w wyżej cytowanym przepisie nie zostały wypełnione. Wskazując na powyższe Skład Orzekający formułuje w tej części **uwagę**.

10. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii wykonano w kwocie 24.300,11 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 100.207,10 zł (rozdział 75618 § 0480).

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 poz. 2277 ze zm.) „*Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:*

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,*
 - 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*
- *nie mogą być przeznaczane na inne cele”.*

11. Sprawozdanie zawiera zestawienie zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 (w załączniku nr 12 „Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonane w trakcie roku 2020 wraz ze stopniem realizacji” wskazano projekt, wprowadzony uchwałą nr XXX/278/2020 z dnia 30 listopada 2020 roku pn. „Grant na realizację wsparcia w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w ramach projektu „Stop Covid-19” Bezpieczne systemy społeczne w

Wielkopolsce” w dz. 852 /Pomoc społeczna/ z planem wysokości 89.955,00 zł, a według sprawozdania Rb-28S (korekta nr 2), winno być 99.950,00 zł).

Skład Orzekający zauważył ponadto, że w w/w zestawieniu przedstawiając zmiany w planie wydatków na realizację projektów: „Zdalna szkoła”, „Maluch +” oraz „Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Gostuń wraz z budową kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w m. Sienno” nie wykazano zmian w planie wydatków

W sprawozdaniu przedstawiono informacje o finansowym stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, a zatem spełniono wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, przy czym nie podano informacji o wykorzystaniu planowanych limitów zobowiązań.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2020 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły nieliczne omyłki, błędy pisarskie, rachunkowe i klasyfikacyjne, przykładowo:

- w zestawieniu dochodów podatkowych gminy przedstawionym na stronie 5 części opisowej sprawozdania nie uwzględniono planowanych i wykonanych wpływów z podatku od spadków i darowizn, które zgodnie z zestawieniem planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Ostrowite w 2020 roku, uchwałą budżetową po zmianach oraz sprawozdaniem Rb-27S (korekta nr 2) zaplanowano w kwocie 20.000 zł oraz wykonano w wysokości 4.635,00 zł (rozd. 75616 §0360);
- na stronie 5 części opisowej poinformowano, że w związku z obniżeniem górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności gmina utraciła dochody w wysokości 1.137.760,31 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S (korekta nr 2) wynika, że gmina utraciła dochody w wysokości 1.159.083,43 zł;
- w zestawieniu utraconych dochodów gminy przedstawionym na stronie 5 i 6 sprawozdania nie uwzględniono skutków umorzenia oraz rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności dla § 0360 w wysokości 4.000,00 zł i § 0910 w wysokości 17.323,12 zł oraz poinformowano, że udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wykonano w kwocie 78.366,90 zł, a winno być 8.366,90 zł;
- na stronie 11 części opisowej sprawozdania poinformowano, iż w ramach wydatków bieżących zrealizowano wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w wysokości 9.694.511,38 zł na plan wynoszący 10.146.661,62 zł, podczas gdy z zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2020 roku, z uchwały budżetowej po zmianach oraz ze sprawozdania Rb-28S wynika, że wydatki zaplanowano w kwocie 10.138.161,62 zł;
- na stronie 15 sprawozdania dla wydatków wykazanych w rozdziale pn. „Cmentarze” przywołano oznaczenie 710, a zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów (...) właściwym dla omawianego rozdziału winien być rozdz. 71035;
- na stronie 17 części opisowej sprawozdania wskazano, iż w rozdz. 75101 /Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa/ dokonano wydatków m.in. na wynagrodzenie dla pracownika prowadzącego stałą aktualizację rejestru wyborców, podczas gdy z zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2020 roku, z uchwały budżetowej po zmianach oraz ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w wymienionym rozdziale nie zaplanowano ani nie wykonano wydatków w §4010 /Wynagrodzenia osobowe pracowników/;
- w załączniku nr 8 „Realizacja wydatków w ramach dotacji przekazanych z budżetu Gminy Ostrowite na dzień 31.12.2020 r.” poinformowano, że w dziale 010 /Rolnictwo i łowiectwo/ wydatki w ramach dotacji celowej wykonano w wysokości 22.444,03 zł,

natomiast ze sprawozdania Rb-28S (korekta nr 2) wynika, że wydatki wykonano w kwocie 13.904,37 zł;

- w załączniku nr 10 „Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za 2020 r” poinformowano, że budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 2.656.403,13 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-NDS (korekta nr 3) wynika, iż wystąpił deficyt w wysokości 2.656.403,13 zł;
- w tabeli pn. „Wykonanie dochodów i wydatków związanych z finansowaniem gospodarowania odpadami komunalnymi” w rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami/ wykazano § 0940 /Wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych/ z planem wydatków w wysokości 0,00 zł oraz wykonaniem w wysokości 1,74 zł, a zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S w w/w rozdziale § 0940 nie występuje, a wskazane kwoty planu i wykonania odpowiadają § 1510 /Różnice kursowe/.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2020 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz o majątku w inwestycjach rozpoczętych.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

*Przewodniczący
Składu Orzekającego*

Leszek Maciejewski

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.